

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Culturele en Maatschappelijke Vorming van de De Haagse Hogeschool**

Gegevens

datum	Naam instelling	:	De Haagse Hogeschool
10 juni 2013	Naam opleiding	:	hbo-bachelor
onderwerp			Culturele en Maatschappelijke Vorming (240 ECTS)
Besluit accreditatie	Datum aanvraag	:	11 december 2012
hbo-bachelor	Variant opleiding	:	voltijd
Culturele en Maatschappelijke	Locatie opleiding	:	Den Haag
Vorming van de	Datum goedkeuren panel	:	17 juli 2012
De Haagse Hogeschool	Datum locatiebezoeken	:	25 en 26 september 2012
(001118)	Datum visitatierapport	:	29 november 2012
uw kenmerk			
BB 12-1269/PD/SM/hvf	Beoordelingskader		
ons kenmerk	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).		
NVAO/ 20131897/SL			
bijlagen			
3			

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) van De Haagse Hogeschool is gericht op de sociaal-agogische dienstverlening aan individuen, groepen en maatschappelijke organisaties, gericht op hun sociaal en cultureel functioneren in de samenleving.

1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding baseert zich op de landelijk vastgestelde competenties uit 'Alert en Ondernemend 2.0' en heeft over deze competenties regelmatig overleg met (internationale) vakgenoten en het werkveld. De competenties zijn aantoonbaar op bachelorniveau geformuleerd.

Het panel is van oordeel dat de opleiding CMV hiermee aan de vereisten van deze standaard voldoet. De opleiding legt het accent op 'burgerkracht'. Het panel acht dit echter nog niet voldoende uitgewerkt en stelt dat de positionering van de opleiding CMV en de

Pagina 2 van 8 vraag op welke maatschappelijke opdracht zij een antwoord geeft, op korte termijn aandacht behoeft, wil de opleiding toekomstbestendig zijn. Het panel acht het van groot belang dat de docenten van deze opleiding daarover een gezamenlijk gedragen visie uitdragen. Het bijzondere accent op 'burgerkracht' kan daarmee een helderder invulling krijgen en het curriculum kan daardoor sterker worden.

Omdat het panel aan het aspect van het positioneringsvraagstuk veel waarde hecht, komt het nu tot een oordeel voldoende voor standaard 1.

2. Programma

Het panel is van oordeel, dat de opleiding een actueel programma biedt, dat er voor zorgt dat de studenten hun beroepsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden kunnen ontwikkelen. De opleiding maakt daarbij gebruik van relevante literatuur, die deels gekoppeld is aan de Body of Knowledge zoals vastgelegd in 'Alert en Ondernemend 2.0'.

Het programma biedt studenten de mogelijkheid de vereiste competenties te ontwikkelen, maar studenten zijn na afronding van de opleiding wel erg breed opgeleid wanneer zij niet zelf een bepaalde focus aanbrengen in de keuze voor stage, minoren en afstudeeropdracht. Studenten, alumni en werkveld zeggen tevreden te zijn over de mogelijkheden die het programma biedt: "de CMV'er weet van alles een beetje en leert met verschillende petten op te zitten", aldus één van de alumni die het panel sprak.

De gekozen structurering van het programma in leerlijnen en de daarbij gebruikte werkvormen passen goed in deze CMV-opleiding. Uit de verbetermaatregelen die de opleiding heeft getroffen, blijkt dat zij goed nadenkt over knelpunten en daarvoor adequate oplossingen zoekt. Het didactisch model en de werkvormen maken het mogelijk voor studenten de vereiste competenties te ontwikkelen.

Het panel is positief over de verplichte intakegesprekken, de expliciete aandacht voor het wegwerken van deficiënties op het gebied van taal, logisch redeneren en reflecteren, de intensieve studieloopbaanbegeleiding en de theoretische verzwaring van het propedeuseprogramma. Daarmee zorgt de opleiding er goed voor dat het programma aansluit op de kwalificaties van de instromende studenten en kunnen studenten die potentieel geschikt zijn de beoogde eindkwalificaties bereiken.

De opleiding zorgt er op verschillende en adequate manieren voor dat het programma studeerbaar is voor alle studenten. Dat de opleiding veel aandacht besteedt aan de deficiënties bij de studenten acht het panel een prima zaak, maar het is wel belangrijk dat de opleiding in het programma ook de betere studenten voldoende uitdaging blijft bieden.

Het formuleren van een gezamenlijke visie op het profilerings- en positioneringsvraagstuk van een CMV'er, het naar aanleiding hiervan aanpassen van het curriculum en het door de studenten als te breed ervaren programma zijn aspecten die nu aandacht behoeven. Tevens is het belangrijk dat de opleiding een volgende slag maakt in het studenten laten uitvoeren van praktijkgericht onderzoek in het social work domein.

Het panel beoordeelt de standaarden 2, 3, en 6 nu als voldoende en 4 en 5 als goed. Aan de eis in standaard 7 heeft de opleiding voldaan.

De academie/opleiding heeft in haar personeelsbeleid, beleidsplan externe relaties en scholingsplan duidelijk vastgelegd aan welke eisen de docenten van de opleiding moeten voldoen, hoe de opleiding zicht houdt op het functioneren van de docenten en hoe de opleiding zorgt voor deskundigheidsbevordering. Door de resultaatverantwoordelijk teams voelen alle docenten zich medeverantwoordelijk voor beleid en uitvoering van het onderwijsproces.

De opleiding wordt verzorgd door enthousiaste en betrokken docenten. Alle docenten zijn deskundig op hun vakgebied en de studenten zijn hierover zeer tevreden. De inzet van de vele gastdocenten, acht het panel waardevol. De docenten onderhouden contact met het werkveld en kunnen zodoende actuele ontwikkelingen in het programma inbrengen.

De omvang van het personeel is toereikend om het programma te realiseren. Een docent:student ratio van 1:24 is passend voor deze opleiding. Dat het management onderzoek gaat doen naar de hoge werkdruk die docenten ervaren, acht het panel een goede zaak.

Het panel beoordeelt de standaarden 8, 9 en 10 als goed.

4. Voorzieningen

Het panel is van oordeel, dat de voorzieningen waarover de opleiding beschikt, de huisvesting en de materiele voorzieningen, voldoende zijn om het programma te verzorgen. Voor de academie is er een lokaal voor drama, voor AVM (audiovisuele middelen) en beeldende vorming beschikbaar. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van het muzieklokaal van de Pabo en van de sportfaciliteiten.

De fysieke en zeker de digitale bibliotheek van De Hogeschool biedt veel informatie. Het palet van tijdschriften voor CMV acht het panel gelet op de huidige profilering te weinig divers.

Het panel is van oordeel dat de studiebegeleiding en de informatievoorziening die de opleiding biedt adequaat zijn voor de studievoortgang en aansluiten op de wensen van de student. Aan het ICT-probleem met het raadplegen van roosters vanuit huis wordt op hogeschoolniveau gewerkt.

Het panel beoordeelt de standaarden 11 en 12 als goed.

5. Kwaliteitszorg

Het panel heeft geconstateerd, dat er sprake is van kwaliteitsbewustzijn bij de opleiding. De opleiding maakt gebruik van diverse instrumenten om de kwaliteit van de opleiding en de uitvoering van geplande activiteiten/verbetermaatregelen onder de verschillende bij de opleiding betrokken geledingen te meten.

Naar aanleiding van analyses van landelijke, hogeschoolbrede en opleidingsevaluaties treft de opleiding aantoonbaar verbetermaatregelen. De regiegroep Kwaliteit en Rendement speelt daarin sinds 2011-2012 een steeds belangrijkere coördinerende rol.

De opleiding betreft de studenten, docenten, examencommissie en het werkveld voldoende bij de kwaliteit van de opleiding. Een structurelere betrokkenheid van CMV-werkveldvertegenwoordigers bij werkveld-themabijeenkomsten vraagt wellicht nog aandacht, daar de opkomst bij deze bijeenkomsten sterk wisselt. De alumnibetrokkenheid

Pagina 4 van 8 bij de opleiding behoeft zeker nog aandacht. De opleiding heeft daarmee al een aanvang gemaakt via sociale media (LinkedIn).

Het panel is van oordeel dat de opleiding hiermee doet wat ze moet doen en komt tot een oordeel voldoende voor standaard 13, 14 en 15.

6.Toetsing

Het panel is van oordeel, dat de opleiding op voldoende wijze zorgt voor een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier van toetsen en beoordelen, waarbij ze gebruik maakt van verschillende soorten toetsen die passen bij de leerlijnen. De examencommissie en de toetscommissie hebben een stevige rol in de borging van de kwaliteit en het niveau van de toetsen.

Het panel beoordeelde één afstudeerwerkstuk - bachelorproef – van de zestien die het had geselecteerd als onvoldoende en twee als twijfelachtig. Het panel zag echter een aantal aantoonbare positieve veranderingen binnen de opleiding, die vertrouwenwekkend zijn voor de borging van het eindniveau van alle afgestudeerden met ingang van 2012-2013. Zo zullen alle studenten dan de hele onderzoekslijn hebben doorlopen en moeten zij eerst een positief oordeel krijgen voor de onderzoeksopzet voor ze met hun onderzoek verder mogen gaan. Ook zal het beoordelingsformat concreter worden op handelingsniveau. Daarmee zorgt de opleiding voor garanties dat een docent niet meer door een optelsom van de onderdelen komt tot een eindcijfer, dat niet overeenkomt met zijn eigen professionele indruk van het eindwerkstuk.

Met deze maatregelen zorgt de opleiding ervoor dat een reële beoordeling van het eindniveau van de student in de bachelorproef ruim voldoende geborgd is. Daarnaast speelt het (ruim) voldoende gerealiseerde niveau in de stage, zoals is gebleken uit stageverslagen die het panel inzag, een even grote rol in het eindoordeel over de student. Het panel komt daarom voor het gerealiseerde niveau tot een oordeel 'voldoende'.

Het uiteindelijk positieve oordeel van het panel over het gerealiseerde niveau wordt bevestigd door vertegenwoordigers vanuit het werkveld, die melden tevreden te zijn over de afgestudeerden. Alumni vinden zichzelf beroepsvaardig.

Het panel komt daarom tot een oordeel voldoende voor standaard 16.

Algemene conclusie

Alles overwegende is het panel van oordeel dat deze opleiding zorgt voor voldoende basiskwaliteit. Een totaaloordeel 'voldoende' is daarom op zijn plaats. Het is nu zaak dat de opleiding met de genoemde aandachtspunten voortvarend aan de slag gaat.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder de aanbevelingen ten aanzien van de verbetering van het gerealiseerde eindniveau van de opleiding.

Pagina 5 van 8 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de De Haagse Hogeschool te Den Haag in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 23 april 2013 naar voren te brengen. Bij e-mail van 14 mei 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot een aanpassing in het besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Culturele en Maatschappelijke Vorming (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Den Haag) van de De Haagse Hogeschool te Den Haag. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2019.

Den Haag, 10 juni 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel <i>Voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	G
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		G
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		G
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	G
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	V
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	V
Opleiding als geheel		V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	51,3%	28,9%	50,0%	50,0%	48,6%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2005	2006	2007
Uitval	12,9%	27,3%	15,8%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	67,7%	59,1%	52,6%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	MA	PhD
Percentage	58%	5%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:24
--------------	------

Tabel 6: Contacturen per week.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	15,5	8,7	8,4	6,6

- De heer Van Raaijen, senior adviseur en partner bij Hobéon. Sinds 2004 treedt hij veelvuldig op als lead-auditor (voorzitter) van accreditatie-audits in het hoger onderwijs, waaronder bij opleidingen in het domein social work.
- De heer van Ewijk was van 2002 tot 1 maart 2012 lector Sociaal beleid, Innovatie en Beroepsontwikkeling aan de Hogeschool Utrecht. Thans is hij nog visiting professor International Social Policy and Social Work aan de Tartu University (Estland) en bijzonder hoogleraar 'Grondslagen van het maatschappelijk werk' aan de Universiteit voor Humanistiek.
- Mevrouw Te Poel, sinds 2010 lector 'Diversiteit en orthopedagogisch handelen' bij Fontys Hogeschool Pedagogiek. Eerder was zij lector 'Duurzame Stad- en Streekontwikkeling' en lector 'Jeugdparticipatie en Duurzame Samenlevingsopbouw' bij Fontys Hogescholen en universitair docent en onderzoeker bij de Universiteit Leiden, afstudeerrichting Pedagogiek.
- De heer Bovenberg, sinds 2000 directeur-bestuurder Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF). Voorheen is hij werkzaam geweest als: sectormanager dienstverlening en maatschappelijk werk, afdelingshoofd en als maatschappelijk werker.
- Mevrouw van Duijvenvoorde, derdejaars student aan de opleiding Maatschappelijk Werk en Diensverlening (MWD) aan Hogeschool Leiden.
- De heer Quist, vierdejaars student aan de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) aan Hogeschool Utrecht.

Het panel werd ondersteund door mevrouw G.C. Versluis, secretaris (gecertificeerd).